

DZIENNIK LWÓW PRACOWNI I SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
W Łwowie miesięczna 400 Mk., a dostawa
do domu 450 Mk., na prowincyi 500 Mk.,
a granicą 700 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:
ogłoszenia zamieszane i zamieszczone: Za 1
określenie 100 Mk. 1-tygodniowy, zwykły (za
tekstem) 50 Mk. Za więcej w nadcałunem
i nakładzie 20 Mk. Za 1 wiersz po krawiec
i kolumnie 120 Mk. Za więcej przed
krawiec i kolumnie 100 Mk. Za więcej na
1-tygodniowo 200 Mk. Drobnie ogłoszenia
za dzień 10 Mk. Za kupon, sprzedaj 15 Mk.
Banki o reklamach tekstowych po cenie
„nadcałunem”.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc.
drożej. Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adm. Red. i Adm. Lwów.
Sykstuska 21. Tel. Br. 24
Cena pojed. egzempl. na
całym obszarze Polski

20 Mk.

NABŁ.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: **ARTUR W. HAUSNER.**

Przed kryzysem sejmowym.

Zbrodnia kapitalistów.

Dziesiątki miliardów wydał już rząd przemysłowcom polskim na podtrzymanie ruchu fabryk i na zatrudnienie wielkich rzesz bezrobotnych. - Ale te masy pieniędzy utonęły jak w bezdennej studni, fabryki nie zostały uruchomione, a bezrobocie przybiera coraz większe rozmiary. Co więcej, pieniądze dane przez rząd przemysłowcom na złagodzenie bezrobocia, zużyli oni na to, aby przetrzymać zastój w handlu. Dzięki tym funduszom rządowym przemysłowcy nie byli zmuszeni rzucić nagromadzonych towarów na rynek, choćby za niższą cenę, przeciwnie wtrzymali tak długo że dziś już mogą ceny podnieść. Do utrzymania drożyzny dopomógł rząd swymi subsydjami, daniem bez kontroli przemysłowcom.

Dzięki więc funduszom publicznym popełniono podwójną zbrodnię. Oszukano społeczeństwo, rząd i klasę pracującą zapewnieniem, że pieniądze te obrócone będą na produkcję i drugi zbrodnia leży w tym, że zamiast złagodzenia bezrobocia dopomóżono rekinom kapitalistycznym do podtrzymania drożyzny, a jak wskazują ostatnie tygodnie do jej podnoszenia.

Robotnicy mimo nędzy, w jakiej wskutek braku pracy się znaleźli, nie żądali zapomóg, ale pracy, a kapitaliści wzięli pieniądze dla robotników przeznaczone i użyli je na swoje haniebne, egoistyczne cele.

Jesteśmy świadkami oszustwa i zbrodni tak rafinowanej, na jaką tylko nieprzeciętny bandyta zdobyć się może.

I kto zna przemysłowe stosunki, zwłaszcza w b. Królestwie, ten nie może się dziwić, że coś tak potwornego stać się mogło, ale za pytać trzeba, co na to rząd? Co na to p. Michalski, który podobno tak oszczędza na wsze strony, a tu wyrzucił miliardy w faktyczne i moralne błoto i milczy, jakgdyby mu się zdawało, że wszystko jest w porządku.

Dłaczego rząd nie zgodził się na żądanie robotników, aby nad zużyciem tych pieniędzy czuwał delegaci robotników i rządu? Czy p. Michalskiemu nie wiadomo, że ministerstwo przemysłu i handlu nie jest urzędem publicznym, ale ekspozyturą przemysłowców.

I mimo wydanych miliardów zastój w przemyśle trwa i rośnie nędza wśród robotników, wzrasta rozpacz i niezadowolenie.

Chyba nie ma już w Polsce nikogo, kto by się dziwił co do uczciwości i dobrej woli przemysłowców. Jak walka z monopolem wskazywała, że są to ludzie, którzy nie powstydzą się żadnego środka, aby ograbić państwo, tak nie zawahał się ani na chwile w ograbieniu wołających o pracę robotników.

Wobec takiej moralności kapitału polskiego i jego szafarzy, wobec lekkomyślnego usuwania się rządu od nałożenia kurateli na takich przemysłowców, jedynym ratunkiem dla ginących w nędzy bezrobotnych jest natychmiastowa wypłata zapomóg. Straszna zima gwałtownie pogorszyła jeszcze położenie ludzi biednych, do izb robotniczych wciska się bezgraniczna nędza.

Jeżeli się nie chce, aby ulice miast przemieniły się na tarca walk o kawałek chleba,

Kawiarnia i Restauracya „Republique” Kościuszki 1 Słynna salonowa kapela Nadla Iglowskiego

złożona z 14 osób, którą w przejeździe na kresy udało się zarządowi zaangażować na krótki czas, koncertuje codziennie od 8 wieczor do zamknięcia lokalu. W niedzielę i święta five o'clock od 5--7.

Restauracya we własnym zarządzie, wszystko na maśle. Menu po 170 Mk.
Bufet pierwszorzędny. Wina pierwszej jakości. Rende-vous świata kupieckiego.

Niebywała porażka rządu w Sejmie.

Rządowy projekt zniesienia kredytów na odbudowę odrzucony. - Przeciw Michalskiemu. - Przed bliskim kryzysem gabinetowym.

WARSZAWA 10. lutego (tel. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu zaszedł wypadek, nienotowany dotąd w kronikach sejmowych. Mianowicie rząd przedłożył projekt ustawy o odbudowie, który ogranicza w znacznym stopniu kredyty na odbudowę. Wedle dotychczasowej praktyki, takie projekty bez dyskusji w pierwszym czytaniu odsyłano do komisji. Tym razem dyskusję wszczął p. Bryll, ostro krytykując projekt i przedstawił wniosek, aby nad projektem przejść do porządku dziennego. Wniosek przyjęto 104 głosami przeciw 98, czyli projekt rządowy upadł.

Z otrzymanych przez nas informacji wynika, że

głosowanie było skierowane głównie przeciwko Michalskiemu,

gdyż pod jego naciskiem minister robót, Narutowicz, kredyty na odbudowę zmniejszył z 70 miliardów na 30, a faktycznie miał otrzymać

tylko 20 miliardów. Charakterystyczne jest, że Narutowicz, który był podczas dyskusji, zupełnie głosu nie zabierał. Jak się dowiadujemy, przypuszczać należy, że projekt poddany zostanie ponownie pod głosowanie, ponieważ podnoszą się zarzuty natury formalnej, że o głosowaniu nie zawiadomiono posłów przez dzwonicie.

Zajście powyższe wskazuje na to, że

w obecnym rządzie tworzą się poważne rysy.

Trudno osądzić, czy w razie postawienia wniosku o votum zaufania, rząd otrzymałby je. Co raz częściej pojawiają się w prasie i kulturalnych pogłoski o kryzysie.

Między innymi pisma endeckie wyraźnie składają Michalskiemu ofertę poparcia go, co ile zerwie kontakt z lewicą, ewentualnie o ile odrzuci gospodarcze postulaty lewicy.

Rząd a ochrona pracy.

PROJEKTY MINISTERSTWA PRACY.

WARSZAWA, 10. 2. (Pat.). Na posiedzeniu komisji ochrony pracy minister pracy i opieki społecznej p. Darowski wystąpił z ekspozycją na temat najbliższych planów i prac ustawodawczych ministerstwa. Ministerstwo opracowuje projekt ustawy o inspekcji pracy, o umowie najmu i urzędach pojednawczych - rozjemczych. Zdaniem ministra sprawy te winny być jak najrychlej załatwione. Co do sprawy ubezpieczeń przewiduje się dalszą organizację Kas chorych w dawnym zaborze rosyjskim. Ponadto projektuje się rozszerzenie na ziemie dawnego zaboru rosyjskiego ustawę o ubezpieczeniach od nieszczęśliwych wypadków, obo-

wiązującą w byłym zaborze austriackim. Rozpatruje się projekt ustawy o zabezpieczeniu na starość i na wypadek niezdolności do pracy. Projekt ten będzie mógł być przedstawiony sejmowi w przeciągu 6 miesięcy. Ministerstwo pracy wydało cały szereg rozporządzeń wykonawczych do ustaw obowiązujących, a w szczególności do ustawy o 8-mio godzinnym dniu pracy. Minister zauważa, że przyjęcie przez sejm ustawy o pracy kobiet młodocianych jest sprawą bardzo pilną. Również pilną jest sprawa przyjęcia przez sejm ustawy o grzywnach za przekroczenia przepisów, dotyczących ochrony pracy w byłym zaborze rosyjskim.

Likwidacya czerezwyczajek.

MOSKWA, 10. 2. (Pat.). Czerezwyczajki i w wszystkie jej organy zostały zniesione, działalność zaś czerezwyczajek orzemiesiona została na ludowe komisaryaty spraw wewnętrznych.

jeżeli spanoszona burżuazya chce spokojnie żyć swych „złobczy wojennych” i chce święcić bez przeszkód swój huczny karnawał, niech natychmiast i pospiesznie goi iątrzącą ra-

nę bezrobocia. Klasa pracująca nie chce i nie będzie ginać z głodu. A z głodnym nie warto zar-
tować.

Z SEJMU.

Przejscie do porzadku dziennego nad projektem rzdowym Ustawy w sprawach szkolnych.

WARSZAWA, 10. 2. (Pat.). W pierwszym czytaniu odeslano do komisji ustawę o uposażeniu weteranów powstań narodowych, poczem przystąpiono do pierwszego czytania projektu rządowego ustawy

O POMOCY PAŃSTWOWEJ NA ODBUDOWĘ BUDYNKÓW,

uszkodzonych wskutek wojny.

P. Bryl, poddawszy ostrej krytyce przedłożony projekt ustawy, oraz wysokość proponowanych kredytów, w imieniu swego klubu wnosi przejscie nad przedłożeniem do porzadku dziennego.

W głosowaniu przez drzwi wniosek ten przyjęto 104 głosami przeciw 93.

Przystąpiono z kolei do dalszego ciągu dyskusji nad sprawozdaniem komisji oświatowej w sprawie ustaw: a) o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych; b) o odbudowie szkół powszechnych.

Po dyskusji w głosowaniu przez drzwi ustawę o zakładaniu i utrzymywaniu szkół powszechnych przyjęto. Przyjęto również poprawkę p. Piotrowskiego do art. 8, w myśl której minister ma prawo nie tylko założyć szkołę, ale także pozostawić już istniejące tam, gdzie liczba dzieci nie wystarcza do stworzenia obwodu szkolnego;

inne poprawki odrzucono. Poprawkę p. Piotrowskiego, aby językiem wykładowym w szkołach mniejszości był język polski, odrzucono 131 głosami przeciw 59. Przyjęto następnie rezolucję komisji w sprawie stopniowego zlikwidowania szkół 1-klasowych z poprawką p. Woźnickiego, aby to w miarę możliwości dotyczyło także szkół dwuklasowych. Przyjęto dalej rezolucję p. Smulikowskiego w sprawie planu finansowego dla realizacji szkolnictwa powszechnego; rezolucję p. Soltyska w sprawie zwolnienia inspektorów od obowiązku wypłacania nauczycielom pensji; rezolucję p. Piotrowskiego w sprawie zaopatrywania dzieci biednych w książki i materiały piśmienne, a wreszcie rezolucję p. Janeczka w sprawie posesji pokarczemnych.

W drugiej ustawie o odbudowie szkół przyjęto jedynie poprawkę stylistyczną p. Nowickiego do art. 8.

Obie ustawy uchwalono następnie w drugim czytaniu, trzecie zaś czytanie obu ustaw wobec protestu przeszło 30 posłów odroczone do następnego posiedzenia.

W dalszym ciągu przyjęto wniosek formalny p. ks. Lutostawskiego, aby komisja konstytucyjnej wyznaczyć dzień 1 marca b. r. jako ostatni termin przedłożenia ordynacji wyborczej.

Na tem obrady zakończono. Następne posiedzenie we wtorek o godz. 4 po południu.

pruski szerzy „ślazakostwo“, sypiąc milionami i demoralizując ludność G. Ś. Rząd pruski chce w ten sposób odwrócić uwagę od nakatystycznych urzędników na G. Ś. i przygotować lub wzmocnić przygotowującą się irredendę pruską. „Ślazakostwo“ skierowane wyłącznie przeciw Polakom, utrudnia zorganizowanie urzędów polskich na G. Ś. i demoralizuje proletaryat górnośląski, odwracając jego uwagę od walki klasowej. Wzywamy ogół towarzyszy, aby wszędzie, zarówno w prasie jak i na zebraniach występowali przeciw zarządowi germańskiej przybranej, w płaszczyk „ślazakostwa“. Dość mamy przekupstw i demoralizacji — precz ze zdrujcami!”

KTO BĘDZIE ZWOLNIONY OD PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI

WARSZAWA, 10. 2. (Pat.). Komisja skarbowo-budżetowa obradowała w dalszym ciągu nad projektem ustawy o podatku od nabycia nieruchomości. Przyjęto szereg następujących poprawek: Od tego podatku będzie zwolniony Polski Bank Komunalny, a ponadto te osoby prawne, które nabyły nieruchomości nie tylko dla rozszerzenia, ale i dla prowadzenia gospodarstwa. Ponadto będą wolne od podatku osoby fizyczne, które nabyły nieruchomości w drodze realizacji majątku nie tylko ruchomego, ale i nieruchomego. Następnie przyjęto poprawkę rozszerzającą moc obowiązującą ustawy na rok 1922 i poprawkę, wedle której transakcje rodzin małorolnych do 43 ha ziemi będą zwolnione od podatku. Wobec przyjęcia powyższych poprawek referent p. Moraczewski zrzekł się referatu, który następnie przekazano p. Sredniawskiemu.

PAŃSTWOWY BANK ODBUDOWY.

WARSZAWA, 10. 2. (Pat.). Komisja odbudowy kraju rozpatrywała projekt utworzenia państwowego banku odbudowy. Sprawę referował p. Rauch. Projekt został przyjęty z nieznacznymi zmianami. Bardzo ożywioną dyskusję wywołał art. 3. projektu, omawiający kapitał zakładowy w wysokości 2 miliardów marek, referent zaś w wysokości 6 miliardów marek. — na co ostatecznie minister się zgodził.

Ponikowski obejmuje urzędowanie.

WARSZAWA 10. lutego (tel. wł.). Ponikowski po wyzdrowieniu obejmuje w poniedziałek urzędowanie i w tym dniu odbędzie się Rada ministrów.

Przeciw agitacji politycznej w wojsku

WARSZAWA, 10. 2. (tel. wł.). Poseł Diamond złożył interpelację w sprawie agitacji politycznej Dowództwa okręgu korpusnego we Lwowie. Odnosnie do reakcyjnej akcji, odbywającej się pod hasłem „wykładów żydoznawczych“, która wielokrotnie doprowadziła do jaskrawych tarć w życiu politycznym kraju, D. O. K. we Lwowie rozkazem z 16 stycznia b. r. ogłosiło powiadomienie

korpusu oficerskiego o wykładzie żydoznawczym, oraz o tem, że bilety nabywać można w adjutanturze. Interpelanci zapytują, co minister spraw wojskowych zamierza uczynić, aby zntewolnić D. O. K. we Lwowie do stosowania się do rozkazów prełożonej władzy, które zabraniają agitacji politycznej w wojsku.

P. P. S. na G. Śląsku przeciw irredencie pruskiej.

KATOWICE 10. lutego (AW). Na posiedzeniu Komitetu obwodowego P. P. S. uchwalono nast. rezolucję:

„Komitet wykonawczy wzywa towarzyszy do walki przeciw szerzącemu się partykularyzmowi. Dziś już nie ulega wątpliwości, że rząd

UPTON SINCLAIR.

Dzym Higgins.

PRZEKŁAD Dr. FELICYI NOSSIG.

(Ciąg dalszy).

Emil przemawiał rzadko na zgromadzeniach, gdy jednak zażądał głosu, wszyscy słuchali go z uwagą, był bowiem człowiekiem wykształconym, myślicielem; umiał też grać na flecie, a ojciec jego, który należał również do grupy lokalnej, grał na klawirze, tak iż na „towarzyskich zebraniach“, byli obaj niezbędni. Łagodnym, spokojnym głosem wywodził, jak trudną rzeczą jest dla ludu amerykańskiego zrozumieć dylemat socjalistów niemieckich.

Nie należy zapominać, że Niemcy walczą nie tylko przeciw Francji i Anglii, lecz także przeciw Rosji. Rosja zaś jest olbrzymim, nawpółdzikim krajem, pozostającym pod panowaniem najokrutniejszego w świecie rządu. Coby powiedzieli Amerykanie, gdyby usłyszeli, że w Kanadzie z trzech milionów nieświadomych, ujarzmiionych ludzi utworzono olbrzymią armię?

— Dobrze — rzekł doktor Service — lecz dlaczego Niemcy w takim razie nie walczą tylko z Rosją, zostawiając Francję i Belgię w spokoju?

— Ponieważ, — odrzekł Emil, — Francuzi

do tego nie dopuszczają. My, tu w Ameryce, uważamy Francję zawsze za republikę, nie zapominajmy jednak o tem, że jest to republika kapitalistyczna, naród, rządzony przez bankierów; bankierzy ci zawarli sojusz z Rosją, którego celem jest zniszczenie Niemiec, Francja ułokowała w Rosji w pożyczkach około cztery miljardy dolarów.

Teraz Schneider podskoczył: — Tak, za te pieniądze spórządzili armaty i granaty, któremi teraz zniszczą Prusy Wschodnie, moją Ojczyznę!

II.

Obie strony wpadły w irytację; neutralni usiłowali załagodzić spór. Przyjaciół Dżyma towarzyszy Stankiewicz krzyczał zapalczywie swoim piskliwym głosem:

— Co was obchodzą europejskie boje? Czy nie wiedzieliście oddawna czem są bankierzy i kapitaliści? Cóż to za różnica dla robotnika, czy go obrabuje Berlin, czy Paryż? Wiem coś o tem, bo pracowałem w obu tych miastach i byłem tak samo głodny pod rządami Rotszylda, jak i cesarza.

Teraz do słowa zgłosił się towarzysz Gerrity, organizator grupy lokalnej:

— Cokolwiek jeszcze się stanie, — mówił — musimy w tej wojnie zachować neutralność; je dyną nadzieję świat pokłada w ruchu socjalistycznym, bo on jeden tylko jest strażnikiem ducha międzynarodowego i może rozdwojona ludzkość

doprowadzić do pokoju. Zwłaszcza grupa leevilska nie powinna stracić głowy, stoi bowiem na ważnym punkcie zwrotnym swej historii — mianowicie przed założeniem tygodnika. Temu nic nie powinno stanąć na przeszkodzie.

— Tak, — rzekł tow. Service, — jednak kierunek czasopisma powinien z góry być oznaczony. Czy mamy protestować przeciw krzywdom w własnym kraju, a nie zareagować na największą międzynarodową krzywdę w historii ludzkości?

Czy pismo proletaryackie nie ma występować przeciw ujarzmieniu europejskiego proletariatu przez cesarza i jego militarystyczną bandę? Z takim piśmie nie chcę osobiście nic mieć wspólnego.

Członkowie grupy miejscowej spojrzeli z przestrachem jeden na drugiego. Każdy z nich wiedział, że na liście składkowej na mający powstać tygodnik „Robotnik“, przy nazwisku zamożnego lekarza wpisana była suma pięciuset dolarów. Myśl utraty tak znacznego poparcia, przeraziła nawet Niemców.

Jednak grupa miejscowa posiadała jednego człowieka, którego żadna groźba przesiraszyć nie zdołała. Ten to mąż wstał teraz — chudy, niezwykle biały, z czarnymi, aż na oczy spadającym włosami. Co drugie zdanie wstrząsał nim gwałtowny kaszel. Nazywał się Bill Murray, gaz ty jednak przeważał go „dzikim Billem“. Na jego czerwonej legitymacji partyjnej widniało około dwudziestu podpisów sekretarzy najrozmaitszych grup miejscowych. Pług motorowy w Kansas oderwał Billowi dwa palce u nogi, w Alleghany

23) **KINO LEW** **Dziś w sobotę 11 bm.**Opowiadania z podróży **KAROLA MAYA** w 6-ciu wielkich aktach**PRZEZ PUSTYNIĘ i DZIKI KURDYSTAN**

Niewidziane dotąd krajobrazy, życie i zwyczaje różnych szczepów. Wspaniała wystawa. Orygin. stroje

NAD PROGRAM: Zawody tyżwiarskie o mistrzostwo Polski w Warszawie — zdjęcie sportowe.**Debata szkolna w Sejmie.****Przemówienie tow. posła Smulikowskiego.**

Stan budynków szkolnych zadecyduje o stanie naszego szkolnictwa powszechnego. Stwierdzono, że dziś właściwie jest najodpowiedniejsza chwila do odbudowy szkolnictwa, niestety, jednak nie widzimy wielkiego zainteresowania dla tej sprawy ani też żywszej aktywności ministerstwa oświaty. Potrzeba nam rocznie 3.000 izb szkolnych nowych, a tymczasem nietylko izb nie przybywa, ale wprost jeszcze ubywa, bo wszystkie władze, czy to wojskowe, czy cywilne, uważają, że przedewszystkiem budynki szkolne rekwirować należy na wszelkie inne cele poza celami szkolnictwa. Sejm dotychczas nie uchwałił ustawy o rekwizycji mieszkań na wsi, chociaż po dworach i plebanjach jest wiele ubikacji, nadających się na cele szkolne.

Utarło się przekonanie, że w Małopolsce pod tym względem jest lepiej, ale zdanie to nie jest słuszne, jak tego dowodzi sprawozdanie wizytatora, radcy Bruchmańskiego ze Lwowa. Okazuje się z tego, że stan izb szkolnych jest taki, że gorliwi nauczyciele bezpowrotnie niszczą tam swoje zdrowie. W Małopolsce na terenie szkolnictwa istnieje obecnie stan pozaprawny. Dawniej był fundusz szkolny i Sejm krajowy, który się tem zajmował. Tymczasem ustawą z 1. marca 1921 r. przeniosła kompetencje dawnego Sejmu krajowego w sprawie dodatków do podatku na rząd, z uchyleniem jednak punktu 8. w sprawie dodatków na cele szkolne. Jest to zasługa referenta tej ustawy p. Putka.

Niektórzy inspektorowie w Małopolsce wobec takiego stanu rzeczy niejako sami stają się prawodawcami, nakładając owe dodatki do podatków. Oczywiście możliwe to jest tylko tam, gdzie starosta zgodzi się na takie stanowisko. Wogóle stanowisko starostów w Małopolsce w sprawach szkolnictwa zasługuje na osobną wzmiankę. Szczególnie w województwie lwowskim władze administracyjne nie postarały się o opał dla szkół, a dotyczy to zarówno szkół po wsiach, jak i w wielkich miastach. Tak np. w zeszłym roku w Krakowie szkoły były

zamknięte z braku opału. W tym roku, dzięki towarzyszywi naszemu, d-rowsi Bobrowskiemu, stan ten w Krakowie zmienił się na lepsze.

Oprócz braku opału szkoły były nieczynne jeszcze z innej przyczyny, mianowicie z powodu

NIWYKONANIA PRZYMUSU SZKOLNEGO.

Poza Łodzią prawie nigdzie ten przymus nie jest wykonywany. Zresztą jest to niemożliwe bez opieki społecznej nad młodzieżą, to znaczy bez zaopatrywania jej w książki, ubranie, a nawet po części ciepłą strawę. Znamienną jest statystyka stosunków szkolnych w Warszawie, gdzie w lutym 1921 r. na 154.985 młodzieży w wieku szkolnym, uczęszczało do szkół powszechnych tylko 45.662. Wobec tego analfabetyzmu szerzy się ulicznictwo, oraz typ. t. zw. gońców po urzędach, przyczem nawet ministerstwo oświaty zatrudnia chłopców, których miejsce powinno być jedynie w szkole.

Nie ma współdziałania w administracji szkolnej, z administracją polityczną. Już poseł Woźnicki postawił wniosek o należyte ustalenie tekstu art. 66 Konstytucji, który dotyczy rozgraniczenia władz w powiecie. Wobec tej niejasnej stylizacji, starostowie w Małopolsce dążą do odzyskania stanowiska, które mieli za czasów Austrii na terenie szkolnictwa, a które umożliwiało im nadużywać szkoły do agitacji politycznej. Dowodzi tego między innymi art. z „Czasu“ z dnia 5. lutego r. b. podpisany „Ziemiąnin“, ale prawdopodobnie pochodzący od któregoś ze starostów.

Poseł Mierzejewski skarżył się na spensjonowanie wielu starostów w h. Galicji Zachodniej. Byli to jednak sami ludzie bądź osławieni ze swojej brutalności, bądź nawet poszlakowani. Niepotrzebnie więc p. poseł ich broni. Również niesłusznie p. Stapiński żądał odebrania funkcji inspektorom.

Ministerstwo oświaty samo przyczynia się do podkopania naszego szkolnictwa powszechnego, gdyż nie przystosowało szkół średnich

godzący się na statuty sekcji, nie wystąpią z niej i nie stworzą własnej organizacji?

— Dlatego — odrzekł Murray — ponieważ wolimy sabotaż niż strejk

— Czyli innymi słowy — zawołał Norwood — chcecie pozostać w grupie miejscowej i szyderstwem oraz osobistymi napaściami przepędzić przeciwników?

— Zdarza się to po raz pierwszy od wielu miesięcy, że mamy przyjemność oglądać towarzysza Norwooda na zgromadzeniu, — odparł Bill z jadowitym spokojem. — Może wiadomemu było, że otrzymany dziś wezwanie do wystawiania pułku dla Kitchenera!

Tow. Stankiewicz zerwał się z krzesła; jego chuda, ruchliwa twarz przybrała wyraz z troskany. — Towarzysze, tak nie dojdziemy do końca! Dla nas istnieje jedna tylko kwestya: Czy jesteśmy międzynarodowcami, czy nie?

— Zdaje mi się — wtrącił Norwood — że pytanie to brzmić powinno: Czy jesteśmy antynacjonalistami?

— Dobrze — zawołał mały żydek — niech i tak będzie. Jestem antynacjonalistą i takim być musi każdy socjalista!

— Mnie ta rzecz inaczej się przedstawia — rzekł adwokat. — Łatwe to u rasy, która od dwóch tysięcy lat żyje bez ojczyzny...

— A kto teraz robi osobiste wycieczki? zawołał ironicznie Dżeki Bill.

(C. d. n.)

do typu 7-klasowej szkoły powszechnej. (Nie dziw jednak, że rząd nie dba o to, skoro same stronnictwa ludowe z dziwną obojętnością traktują szkolnictwo ludowe a raczej stają się echem głosów najciemniejszego włościanstwa w sprawie szkoły ludowej.

Należy też zwrócić uwagę, że aczkolwiek nauczycieli szkół powszechnych jest niewiele,

REDUKCJE FUNKCYONARYUSZY ZACZYNA SIĘ WŁAŚNIE OD NAUCZYCIELI.

Niewiadomo też skąd krąży wśród włościan i nietylko wśród włościan legendy o znakomitem uposażeniu nauczycieli. W rzeczywistości zaś najstarsi nauczyciele, mający za sobą 16 lat pracy, należą do 7 kategorii i pobierają 26.350 mk. miesięcznie, a najmłodsi 16.032 mk. Tymczasem ministerstwo skarbu wydało rozporządzenie, aby tym nauczycielom nie wypłacać dodatków, które otrzymali wszyscy inni funkcjonariusze państwowi. Rozporządzenie takie wydał rząd, na czele którego stoi podobno minister oświaty. Mówię podobno, gdyż Iwigo pazura p. Ponikowskiego, jako ministra oświaty nie odczuliśmy i obawiamy się, aby minister skarbu wraz z ministerstwem sztuki nie chciał znieść min. oświaty. Należy się też przeciwstawić rozporządzeniu ministra, aby nie angażować nowych sił nauczycielskich. W takich warunkach budowa szkolnictwa jest niemożliwa. W Czechosłowacji od 1914 r. liczba szkół i uczącej się młodzieży wzrosła 10-krotnie. Mowca wnosi rezolucję, wzywając rząd, aby w najkrótszym czasie przedstawił plan realizacji ustaw o budowie szkolnictwa powszechnego.

ZWOŁANIE KONWENTU SENIORÓW.

WARSZAWA 10. lutego (tel. wł.). Przewodniczący Zj. Lud. Nar. Skuński, zwrócił się dziś oficjalnie do marszałka z prośbą o jak najszybsze zwołanie konwentu seniorów przy udziale przedstawicieli rządu, którzy winni przedłożyć niezbędne do załatwienia ustawy, konwent zaś miałby ustalić termin nowych wyborów do Sejmu.

Termin zwołania konwentu wyznaczono na przyszły piątek.

UKRAINA SOWIECKA A OBYWATELE Z WSCH. MAŁOPOLSKI.

WARSZAWA 10. lutego (tel. wł.). W związku z traktowaniem przez rząd Ukrainy sowieckiej obywateli polskich Wschodniej Małopolski dowiadujemy się, że rząd Ukrainy sowieckiej traktuje tych obywateli jako byłych poddanych austriackich, przez co chce dać do zrozumienia, że nie uznaje traktatu wersalskiego.

ZAKOŃCZENIE STREJKU GÓRNIKÓW W CZECHOSŁOWACYI.

PRAGA 10. 2. (Pat.). Dziś doszło do porozumienia między przedstawicielami górników a właścicielami kopalni. W poniedziałek podjęta będzie praca we wszystkich kopalniach całej Czechosłowacji. Właściciele kopalni poczynili ustępstwa. Wypracowana będzie umowa zbiorowa dla robotników w górnictwie, która po zredagowaniu będzie podpisana przez przedstawicieli górników i właścicieli kopalni.

FRANCJA DOMAGA SIĘ ODROZCZENIA KONFERENCJI GENUENSKIEJ.

PARYŻ, 10. 2. (Pat.). Havas. Memorjał rządu francuskiego w sprawie konferencji genuenkiej roztrząsa w związku z programem tej konferencji poszczególne punkty rezolucji uchwalonej w Cannes, zaznaczając, że poszczególne punkty tego programu nie są dostatecznie jasno sformułowane i dlatego rządy państw sprzymierzonych powinny się porozumieć co do ich interpretacji. Memorjał stwierdza, że olbrzymi program, jaki sobie nakreślono, wymaga przeprowadzenia szeregu prac przygotowawczych, do czego potrzeba dłuższego okresu czasu.

Wobec tego memorjał uważa za wskazane odroczenie zebrania się konferencji na trzy miesiące, wyrażając zapatrywanie, że w przeciwnym razie konferencja zamiast doprowadzić do pomyślnych rezultatów, może się zakończyć wśród nowego zamieszania i chaosu.

zaś w fabryce blachy stracił potowę ręki; podczas strejku w Chicago zbito go prawie na śmierć a po gwałtownej walce słownej w San Diego oblepiono go smołą i piórami).

Teraz stając wyraził swoje mniemanie o salonowych rewolucjonistach, którzy schlebiali społeczeństwu ujarzmionemu przez kościół. Dziki Bill przystłuchiwał się raz dyskusji nad § 6, który występował przeciw sabotażowi i gwałtom, a ci sami ludzie, którzy wówczas bronili entuzjastycznie tego średniowiecznego fadactwa, usiłowali obecnie grupę leoswską pozyskać dla obrony brytyjskiej floty.

— Co u diabła obchodzić może robotnika, czy „kajzer“ ma kolej żelazną do Belgradu, czy nie? Ale naturalnie, jeżeli ktoś kończył szkoły w Anglii, ma żonę Angielkę i uważa się za angielskiego dżentelmana... Dreszcz przeszedł obecnych, gdyż wszyscy wiedzieli, że odnosiło się to do dra Service.

— A więc dobrze, niechaj ów pan najbliższym okrętem przepłynie ocean i zaciągnie się do wojska, lecz niech nie próbuje zamienić grupy miejscowej na lokal werbunkowy dla brytyjskich wielkich właścicieli ziemskich i arystokratów.

Słowa te podrażniły wielce towarzysza Norwooda, młodego adwokata, który opracował był ów § 6. Zerwał się i zapytał, dlaczego ludzie nie

*) Polewanie smołą i oblepianie piórami jest karą lynchu, stosowaną często w Ameryce.

Sobota
18
Lutego

REDUTA

Związku Pomocn. Dentystyczno-techn.
- w sali teatru BAGATELA. -

Zaproszenia
wydaje
Sekretariat
Związku
Ormiańska 2
II. piętro
codziennie
od 6-7
wieczorem.

Z „działalności“ włamywaczy we Lwowie.

NIUDAŁA WYPRAWA.

Posterunkowi policyi Wojnarowicz i Bobrowski o północy na ub. piątek, patrolując w ulicy Dąbczańskiej, usłyszeli gwizd. Idąc za odgłosem, spostrzegli, że sygnały te dawał Bazyli Migos, stojący w otwartym oknie realności przy ul. Zimorowicza 1. 20. Migos zawiadomił policyantów, że w piwnicy znajdują się włamywacze. Post. Wojnarowicz wraz z Migosem ujęł dwóch włamywaczy, którzy dostali się do piwnicy przez okienko piwaczne od ul. Staszica.

W komisaryacie I. dzielnicy stwierdzono, że aresztowanymi są: 26-letni Jan Baszyński i Michał Schützberg r. Jakóbow, lat 24. W piwnicy znaleziono narzędzia do rozbijania kias i t. p. Schützberg zeznał, że Baszyński namowił go do okradzenia kasy i magazynów „Silskoho hospodara”. Migos usłyszał podejrzany szmer i udaremnił cały projekt wyprawy. W śledztwie stwierdzono, że Baszyński skraść maszynę do pisania w firmie „Forest” przy ul. Mochnackiego 1. 19.

Baszyński był już aresztowany za włamanie się do „Dnistru”, lecz wypuszczono go z więzienia sądowego po złożeniu kaucyi 100.000 mk. Następnie znów go aresztowano za inną sprawę,

lecz sąd ponownie wypuścił go na wolność. Tym razem jednak Baszyński „zasnął się” z kretosem.

MÓWI, ŻE MA DOŚĆ.

Policya aresztowała Józefa Wasyła w mieszkaniu przy ul. Szumlańskiej 1. 9, pod zarzutem licznych włamań. Wasyła jednak w śledztwie nie traci fantazy i wypiera się wszystkich zarzucenych mu przewinień. Podczas przesłuchania powiedział: „Co chcecie odemnie? Ja raz wziąłem i — mam dość, obecnie żyję z gotówki”. Twierdzi on, że skraść komuś 2.000 dolarów i wymienił je po kursie 7.000 mk. za 1 dolara, co daje 14 milionów marek. Komu jednak te miliony skraść i gdzie je ukrył, nie chce się przyznać. Policya stara się rozwiązać te zagadki.

(ZNACZNA KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM.

W sklepie galanteryjnym Ant. Pietraszewskiego przy ul. Koralmickiej 1. 6, rozbito wieczór zamki w drzwiach od sieni i skradziono materje, franki i różne towary, wartości 604.950 mk. Kradzież spostrzeżono rano dnia następnego, lecz za zlodziejami ślad zaginął.

Napady bandyckie i rabunki.

W Zalesiu gorzyckim dnia 2. bm. wieczór wtargnęło do mieszkania Judy Reissa trzech zamaskowanych i uzbrojonych w karabiny dwójki bandytów. Rabusie wystrzelili na postrach i sterroryzowawszy domowników zrabowali garderobę, bieliznę i materje (za 118.200 mk. Mieszkającemu w tym samym domu Mendlowi Feldmanowi ci sami rabusie zabrali również garderobę i bieliznę, wartości 354.000 mk., poczem zbiegli.

Wieczorem dnia 4. bm. koło budki strażniczej Nr. 1 koło I-go stawidła na linii Lwów-Głina Nawaryu pobił służbę strażnik z głów-

nego dworca Malinowski. W tym czasie napadli na niego rabusie, pobili go i zranili w głowę, poczem zdarli z niego kożuch i czapkę i zbiegli.

Dnia 29. z. m. wieczór 6-ciu bandytów napadło na dom Iwana Magury w Solcu, pow. Drohobyckiego. Opryszki pobili łaskami i pokaleczyli sztyletem Magurę, poczem zrabowali mu 32.000 mk., szal i kapelusz i zbiegli.

Policya wykryła i aresztowała bandytów a są to: Michał Wesely, Mikołaj Kutynycz, Dmytro Kowal, Jan Uhner i Mikołaj Naumiak. Odstawiano ich do sądu w Drohobyczu.

3 sali rozpraw.

PROCES FAŁSZERZY BANKNOTÓW DOLAROWYCH.

Po przesłuchaniu wszystkich oskarżonych rozpoczęły się wczoraj zeznania świadków.

Trybunał przestudiował Rudolfa i Joachima Grünbaumów, właścicieli kantoru wymiany, w którym fałszerze próbowali także puścić w kurs fałszyfikaty. Grünbaumowie przypominają sobie wprawdzie ten fakt, ale w żadnym z oskarżeń nie rozpoznają tego, który był wówczas w ich kantorze.

Świadek Anna Linkowa, gospodyni, u której mieszkał Kostecki, nie wiedziała nic o dokonywanych przez niego fałszerstwach. Justa i Lercha znala z widzenia, ponieważ odwiedzali często Kosteckiego.

Sw. Adam Hirle, przełożony sekty „badaczy Pisma św.” z Kołomyi wystawia korzystne świadectwo obw. Baraniukowi.

Sw. Dwernicki, rejonowy inspektor Dyrekcji Policyi — prowadził dochodzenia, które w końcu uwieńczone zostały aresztowaniem całej szajki fałszerzy. Opisuje dokładnie aresztowanie Redlicha, Rauckfleischa i Felliga, jednak wielu szczegółów już sobie dziś nie przypomina.

Sw. otrzymał od Justa wiele informacji co do działalności Felliga, które się rzeczywiście sprawdziły: miał wrażenie, że Justowi zależy na tem, by T. dostał się do więzienia. Pomimo tego sw. był przekonany, że Just i Fellig na spółkę podrabiali banknoty.

Na pytanie prokuratora świadek stwierdza, że po aresztowaniu Felliga i Knolla fałszyfikaty dolarowe zupełnie zniknęły z obiegu.

Szukała szczęścia w Krakowie.

Funkcyjaryusz policyi Schimscheiner aresztował w Krakowie 20-letnią Helenę Schicher ze Lwowa. Zeznała ona, że we Lwowie będąc zajęta u Elzy Griffler, zam. przy ul. Grodeckiej 1. 25 skradła jej zegarek z brylantami, bransoletkę i 2 pierścionki. Do kradzieży namowił ją Kazimierz Soja z Krakowa, którego poznała we Lwowie pod nazwiskiem K. Skłonińskiego, inżyniera. Schicher skradła tę biżuterję wyjechała za „inżynierem” do Krakowa. Soja sprzedał część kosztowności za 66.000 mk. M. Więckowi w Kawiarni „Esplanade”, lecz dał jej tylko 50.000 mk. i ułotnił się.

Opuszczona zaopiekowała się policya i ułokowała ją w więzieniu sądowym.

Przeгляд wojskowy.

WARSZAWA, 9. 2. (tel. wł.). Minister wojny wydał rozporządzenie, wedle którego do 28 bm. ma być przeprowadzony przegląd rocznika 1901. Do przeglądu winni stawić się ci popisowi, którzy dotąd nie poddali się przeglądowi, nie wyłączając osób, które korzystały z odroczenia. Obowiązani też są stawić się ci, którzy przy dotychczasowych przeglądach zostali uznani za niezdolnych do służby w wojsku stałym lub uznani za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu, oraz ci, którzy przy przeglądach w latach 1919 i 1920 uznani zostali za zupełnie niezdolnych do służby czynnej; wreszcie ci, którzy przy przeglądach zostali uznani za zdolnych, ale wskutek superrewoizji zostali zakwalifikowani do kategorii C. 1., C. 2. lub D.

Uznani za zdolnych do służby w wojsku stałym oraz bezterminowo urlopowani szeregowcy rocznika 1901 mają stawić się celem rozpoczęcia służby w marcu.

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. W. LAUTERSTEIN

l. ciew. kliniki dermatolog. w Berlinie, b. sekund. szpil. powst. powrócił i ord. Lwów, Sykstuska 37, (róg Słowackiego)

Samobójstwo i nagły zgon.

W realności przy ul. Żulińskiego 1. 10 wczoraj z rana 36-letni Chaim Moses wypił 300 gr. tysofonu. Pomimo pomocy lekarskiej desperat zmarł w przeciągu półtorej godziny. Zwłoki zabrano do kostnicy. Denat stracił 8.000 mk., które wziął od swej przyjaciółki. Nie mogąc zwrócić tej sumy ze zmartwienia rzekomo popełnił samobójstwo.

Z Krasnobrodów przyjechał pociągiem kolejowym na dworzec główny Sruł Jankiel Gertler, aby leczyć przepuklinę. Stan chorego jednak uległ pogorszeniu i Gertler zmarł w wagonie. Zwłoki odwieziono do kostnicy.

W realności przy ul. św. Marcina 1. (27) zmarł nagle Aleksander Kulig, uczeń kowalski. Powód śmierci niezmany.

Śmierć nieznanego chłopca.

Do wsi Turza Wielka w pow. Dolinańskim, przyszedł 18. z. m. około 16-letni chłopiec (u-brany z mjejska, mówiący po rusku, wzrostu niskiego, z bielmem na lewym oku. Chłopiec zachorował tu i zmarł prawdopodobnie z wy-cieńczenia. Przed śmiercią podał różne nazwiska i różne miejscowości, które jednak okazały się fałszywe, to też nie ustalono nazwiska przy-błądy.

3 wydawnictw.

„DROGA”, dwutygodnik, poświęcony sprawie życia polskiego.

Pod powyższym tytułem ukazał się Nr. 1. nowego dwutygodnika społeczno-literackiego — Numer zawiera następujące artykuły: „O władzę życia”. A. Skwarczyński. „O grupie poetów Skamandra”. „Caano - Genua”. A. Warmiński. „Wiersze” J. Rundbaken. „Deszcz o zmierzchu” i „Świt” K. Arzewski. „Viribus unius”. Przegląd pracy społecznej. Kronika polityczna. Finty (satyryczne).

× OCHRONA LOKATORÓW urzęduje w po-miedzialki, srody i soboty od godz. 7 wieczorem w Rynku 1. 3. II. p.

Robotnicy! Kupujcie tylko w firmach „Dzienniku Ludowym“

które dają ogłoszenia w

Wszystkie robotnicze kooperatywy i Czytelnicy nasi powinni kupować jedynie u firm, które ogłaszają się w naszym dzienniku.

O związki robotnicze na G. Śląsku.

W układach polsko-niemieckich, dotyczących spraw górnośląskich, jedną z największych trudności stanowiła sprawa związków zawodowych. Przedstawiciele niemieccy, zgodnie ze stanowiskiem berlińskiej Centrali t. zw. wolnych związków zawodowych, domagali się, aby niemieckie organizacje zawodowe na terytorium Górnego Śląska, należącym do Polski, mogły nadal mieć swój ośrodek w Berlinie. Oczywiście, przedstawiciele polscy nie zgodzili się na tę nigdzie nie praktykowaną anomalię, wychodzącą z założeń państwowych. Ze swej strony Komisja centralna klasowych związków zaw. w Polsce przeszła na ręce Międzynarodówki amsterdamskiej ostry protest przeciwko uroszczeniom niemieckim.

Sprawa ta układami nie została rozstrzygnięta. Rozstrzygnąć ją ma arbiter z ramienia Ligi narodów p. Calonder.

Stanowisko niemieckich związków zaw. jest niezmiernie charakterystyczne. Wyraża ono w sposób jaskrawy zaborczy szowinizm niemiecki, jego germanizatorskie dążenia.

Ze stanowiska zarówno teorii, jak i praktyki ruchu zawodowego stanowisko Centrali berlińskiej jest czemś potwornym.

Przypominamy sobie, jakiego gwałtu narobili robotnicy niemieccy przed wojną, gdy robotnicy czescy w Austrii wystąpili z ogólnopolskich związków zawodowych i utworzyli swoje odrębne organizacje.

A czegoż chce obecnie Centrala zawodowa berlińska? Ustalenia rozkładu organizacyjnego w ruchu zawodowym na Górnym Śląsku. Organizacje zawodowe niemieckie na G. Śląsku, pozostawione samym sobie, bez opieki Berlina, musiałyby się — przedziej czy później — połączyć z organizacjami polskimi. Zaplanowałyby normalne stosunki jednolitej organizacji zawodowej. Ale w razie gdyby zwyciężył punkt widze-

nia niemiecki, nie byłoby mowy nie tylko o połączeniu związków zawodowych, ale nawet współdziałanie ich z sobą, wspólne akcje byłyby niemal uniemożliwione.

Trzeba podkreślić z naciskiem, jaką dziką anomalią byłoby należenie związków zawodowych w Państwie polskim do Centrali w Berlinie. Ruch zawodowy łączy się międzynarodowo, a właściwie między państwami, ale terenem jego jest przedewszystkiem państwo. I elementarną zasadą ruchu zawodowego, od której nie było i nie ma wyjątków, jest to, że ruch zawodowy w danym państwie musi mieć swoją centralę w tym państwie, a nie poza jego granicami. Ruch zawodowy bowiem jest tak ściśle związany z ustawodawstwem ogólnym danego kraju, w szczególności zaś z ustawodawstwem o związkach, stowarzyszeniach i zgromadzeniach, dalej z ustawodawstwem skarbowym, celnym, robotniczym, wreszcie z całym życiem gospodarczym państwa — że oddawać go pod władzę centrali zawodowych w innym państwie — znaczyłoby zupełnie wypaczać jego gospodarczą naturę.

To wszystko są sprawy, o której nigdy nie spierano się w ruchu robotniczym, tak były jasne dla wszystkich. I mogą nam być nieprzyjemne pod względem politycznym konsekwencje tej konieczności, ale zgodzić się z nią musimy. Nigdy by nam n. p. nie przyszło do głowy — nam, których łada stupajka niby-socjalistyczny zagranicą okrzykuje jako „nacyonalistów“ — żądać aby związki zawodowe w zabranej przez Czechów części Śląska Cieszyńskiego podlegały Centrali warszawskiej. Tylko rzeczywiste nacyonalistyczna pycha zawodowców niemieckich, mogła im podszeptać tak dzikie, niebywałe w ruchu zawodowym uroszczenie.

Z Borysławia.

GOSPODARKA P. BIELSKIEGO DYREKTORA W PREMIERZE W BORYSŁAWIU. Pan ten ma już za sobą swoją historię, jako dyrektor w Birkowie, zkad został w krótkim czasie usunięty za niedołęstwo. Dał się tam dobrze we znaki robotnikom. Tu rozpoczął swoje urzędowanie obcinaniem płac robotnikom i dostarczeniem przymusowo zgnitych kartofki i otrąb z mąki. Jego to pomysł był, że nastąpiła przed dwoma miesiącami redukcja robotników, i wśród ciężkiej zimy straciło chleb i sposób do życia przeszło 300 robotników obciążonych rodzinami w samym tylko Premierze. Pan Bielski otoczył się swoimi kuzynami i pupilami, ludźmi nie mającymi pojęcia o prowadzeniu kopalni. Urzędników wydała się jednego za drugą bez powodu, by zrobić miejsce krewniakom, a kosztuje to firmę poważnie, bo wydalenie ostatnio dwóch asystentów kosztowało jeden milion dwieście tysięcy mk. Kuzynkowie i pupilkowie rozbijają się powozami po Borysławiu i Drohobyczu, za konie dla pupilów płacono po 600 — 800 tysięcy mk. za parę, a p. Bielski ma na swoje wyjazdy tylko pięć koni i automobil, no, a że krowka nie zawadzi, więc ma ich aż trzy, bo go to nie kosztuje. Od 14 dni prawie wszystkie kopalnie stoją bez ruchu wraz z warsztatami przez gospodarkę p. Bielskiego, rurociągi wodne i parowe zamrożone i popękane, maszyny parowe, tłocznie, a nawet kotły parowe porożadane z mrozu są nie do użytku. Całą prawie produkcję ropy, bo więcej jak 200 wagonów miesięcznie spala się pod kotłami, a o gazy własne nie ma się komu starać, bo kuzynkowie robią dobre interesy na kupnie gazów u obcych firm, przez nikogo nie kontrolowani.

Taką gospodarką znieważono robotnikom warsztat pracy.

Zjazd delegatów Zw. Zaw. Literatów polskich.

Zjazd delegatów Zw. Zaw. L. P. z całej Polski trwał dwa dni. Cel zjazdu — ujednostajnienie statutów i wspólna akcja nad rozwojem tej niezbędnej organizacji polsk. literatów — został osiągnięty. Postanowiono stworzyć jednolitą organizację, rządzoną przez Zarząd Główny, wybierany na zjazdach corocznych przez delegatów wszystkich oddziałów. Poszczególne oddziały Związku, jak lwowski, poznański, warszawski, będą stanowiły autonomiczne instytucje, poddające się uchwałom Zarządu Głównego, którego siedzibą będzie Warszawa. Najwydatniej zaznaczył się w obradach udział delegatów lwowskich, największego po Warszawie pod względem liczebności, a najsprawniej działającego oddziału Związku.

Zjazd stwierdził ogromne znaczenie i potrzebę organizacji literatów dla obrony praw autorów, opieki nad chorymi, oraz rodzinami po zmarłych pisarzach. Fakty, przytaczane przez delegatów, ujawniły, jak potwornie przedstawia się los polskiego pisarza z chwilą, gdy zdrowie zmusi go do porzucenia pióra. Sławni i znani nieraz wpadają w dosłowną nędzę, umierają w przytułkach lub żyją w rozpaczliwym zapomnieniu. Niestety, ogół pisarzy polskich nie zdaje sobie jeszcze dostatecznie sprawy z tego, że każdego z nich czeka to samo w przyszłości.

Zjazd uchwalił wystosować do wszystkich pisarzy polskich odezwę, tłumaczącą potrzebę i konieczność popierania Związku przez wszyst-

kich pisarzy, ponieważ Związek wtedy będzie w możności działać z odpowiednią energią.

Pozatem uchwalono dążyć do założenia biura pośrednictwa pracy przy Związku, któreby podjęło się wypracowania kontraktów i umów, oraz wzięło na siebie pracę pośredniczenia między autorem i wydawcą i opiekę nad wykonywaniem umów obustronnie. Poruszono sprawę Akademii Literackiej, wzywając komitet wyłoniony dla tego celu na Zjeździe Lit. Polskich w r. 1920 do podjęcia pracy energicznej.

Rzeczowe i treściwe przemówienia i dyskusje wykazały, że literaci coraz jaśniej zaczynają pojmować znaczenie swego Związku, który z pewnością prędko przłamię niechęć i nieporozumienie ze strony tych pisarzy, co z ukosa patrzą na Związek, zapominając, że tego rodzaju Związki zawodowe literatów dawno już istnieją i bardzo wydajnie na korzyść literatury i literatów działają we wszystkich krajach cywilizowanych.

Różne.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY NARCIARSKIE w Zakopanem zostały odroczone na dni 19, 20 i 21 lutego b. r. Przyczyną przesunięcia zawodów są główne zawody zimowe sportowe w Skandynawii (Nordiska Spalen), które odbędą się w dni od 4 do 9 lutego b. r. i które uniemożliwiają zawodnikom krajów nadbałtyckich wzięcie udziału w zawodach zakopiańskich.

Jeszcze 2 dni

(sobota i niedziela 12 lutego)

EMOCYONALNA I NAJPIĘKNIEJSZA

6 serja „Czerwonej Rękawiczki“ pt. Groźne niebezpieczeństwo

w „KOPERNIKU“ i „MARYSIENCE“

5 ser. „Pasaż“, 4 i 3 ser. „Lux“ 2 i 1 ser. „Uciecha“

Niepodległość Egiptu.

Depesze doniosły już, iż rząd wielkobrański postanowił uznać niepodległość Egiptu, pod warunkiem utrzymania załogi angielskiej w delcie Nilu i zachowania prawa opieki nad cudzoziemcami. Do Londynu wezwano świeżo generalnego komisarza w Egipcie, generała Albanby, celem złożenia sprawozdania o stanie rzeczy na miejscu. Po wysłuchaniu go, przedstawiony będzie Izbie Gmin, odpowiedni projekt uznania niepodległości Egiptu. Tymczasem rząd wypuścił na wolność autorów manifestu do narodu egipskiego, z wezwaniem do zrzucenia panowania angielskiego, i pozwolił wychodzić obecnie zamkniętym pismom, które manifest ów ogłosiły.

DLA PIERSIOWO CHORYCH!

Każdy lekarz, ordynuje przy wszelkich chorobach dróg oddechowych, uporczywym kaszlu i t. d. najlepszy i jedynie wypróbowany środek

SUBPOCZOG „LAOKOON”

w każdej aptece do nabycia.

Zakłady chemiczne „LAOKOON” Spółka z ogr. odp. we Lwowie, Lindego 6.

Jak kapitał igra z głodem robotnika.

Stryj, w lutym 1922.

Jaskrawym dowodem, jak szacherki kapitalistyczne ciężko odbijają się na losie klasy robotniczej, daje tutejszy tartak br. Groedlów.

Od kilku lat tartak ten dzierżawiony był przez firmę Niederhofer i Ska za czynszem rocznym pół miliona marek.

Od 1 lutego b. r. dzierżawę objął niejaki Buchman i podwyższył czynsz na 12 (dwanaście) milionów marek!

W przewidywaniu, że zmiana dzierżawcy wywoła komplikacje, interwenjowała Rada Związków zawodowych tak u br. Groedla jak i u nowego dzierżawcy, żądając, by odbiór tartaku przez tego ostatniego nie spowodował przerwy w ruchu i bezrobocia u zatrudnionych w leźbie 170 robotników. Zwrócono tym panom uwagę, że wskutek przesilenia ekonomicznego tysiące robotników pozostają bez chleba, że wzmoczenie tej falangi bezrobotnych z punktu widzenia społecznego — tylko dlatego, że jeden dzierżawca ustępuje, a drugi na jego miejsce przychodzi — jest zbrodnią. Słowami tak br. Groedl jak i p. Buchman okazali wielkie zrozumienie dla tej sprawy.

Nowy dzierżawca obiecał zatrudnić wszystkich robotników, odbiór tartaku przeprowadzić tak, by natychmiast zajęci znaleźli robotnicy o barczeniu rodziną i nie posiadający zasobów żadnych — a najdalej do 8 lub 14 dni stan fabryki i zatrudnionych pracowników przeszedł do normalnego trybu.

W tartaku, leżącym poza siedzibą administracji dóbr br. Groedlów (Skole), ustanowiony jest niejaki Glanz jako dozór. Panek ten uważa się za tołumackiego i wtrąca się do spraw do niego nie należących. I tak mimo, że wyraźnie

tak br. Groedl jak i dyrektor Kokieli oświadczyli deputacji robotniczej, że Glanz absolutnie nie ma prawa wtrącać się do stosunku dzierżawcy do robotników, a jego rola ogranicza się wyłącznie do nadzoru nad stanem inwentarza w tartaku — aroguje sobie p. Glanz prawo wydalenia robotników, rozkazuje dziewczętom przy wynoszeniu trocin z pod gatrów, by poszły drzeć pierze u niego, zastanawia prace przygotowawcze do uruchomienia tartaku, słowem utrudnia na każdym kroku puszczenie tartaku w ruch, przy czyniając się tem do powiększenia bezrobocia i rozgoryczenia robotników, chleba pozbawionych.

Nowy dzierżawca nie jest fachowcem i dlatego złośliwym i tylko chęcią wywarcia zemsty na niedogodnych sobie jednostkach dyktowanym radom Glanza daje posłuch.

Efekt jest taki, że czas upływa, nowy dzierżawca drze się z dawnym o artykuły techniczne, które tamten za swoje uważając, usunął z tartaku, z poduszczenia Glanza nowych nie sprowadza, a robotnicy wśród najcięższej zony, bez najmniejszych widoków na inną pracę — czekają, aż panowie kapitaliści „transakcje” swoje pokończą.

Ośmiogodzinny dzień roboczy jest w oczach kapitału zbrodnią, — ale jeśli wskutek szacherki i przetargów kapitalistycznych i wskutek pogoni za zyskiem — praca staje, przedsiębiorstwa fabryczne setki pracowników na bruk wyrzucają, sumienie kapitalistyczne mileży!

W sprawie tej interwenjowała Rada Związków zawodowych w starostwie. Pan starosta Nowak obiecał sprawę zatutwić i wpłynąć na p. Buchmana, by obietnicy swojej dotrzymał.

Czekamy!

Jak kahał chce utrzymać łaźnie rytualne kosztem najbiedniejszej ludności.

Stryj, 7 lutego 1922.

Żyje sobie stary Leiba Stein jako zarządca łaźni od lat 14, myśląc o tem, jak to po jego śmierci następcą jego rządzić będzie. Tymczasem, stary budynek łaźni zaczął się psuć, a kahał, chcąc ratować stary budynek, sprowadził doktora w osobie inżyniera z magistratu, który orzekł, że połowa budynku nie nadaje się do użytku, a druga może istnieć właśnie tam, gdzie mieszkał stary Leiba. Nienadająca się połowa została opieczonowana.

Na polecenie ministerstwa zdrowia o rewizji łaźni udał się komisarz starostwa p. Trampler i do łaźni kahalnej, a zobaczywszy pieczęcie, nie badając dalej, zdał raport, że cały budynek jest nie do użycia. Tymczasem kahał wziął się do naprawy budynku i zaczął gruntowną naprawę przeprowadzać. Wówczas zastępca komisarza rządowego w kahale p. Schindler przypomniał sobie, że on nie lubi Leiby. Poszedł więc do starostwa i zażądał zamknięcia drugiej połowy łaźni i wyrzucenia natychmiast Leiby Steina. Zarządzono, że Stein musiał opuścić mieszkanie do dni 11-tu, a wraz z nim miało pójść czterech innych lokatorów. Lecz stała się rzecz dziwna. Gdy p. Schin-

der dokazał swego, wtedy budmłkowi przestało zagrażać niebezpieczeństwo i w 6 dni po opuszczeniu go przez Leibę, otwarto kąpiel (mikwa), a lni spokojnie mieszkają.

Obecnie kahał postanowił doprowadzić łaźnię do porządku kosztem 4 milionów marek, a nie posiadając tylko 2 miliony, zapelował do bogatych Żydów o pożyczkę, czego jednomyślnie żaden z nich nie dał. Poradzili jednak kahalowi, aby nałożył nowy podatek na mięso i pieniądze będą i tak się stało. Podatek od mięsa doszedł do 32 mk. a rzeźnicy, nie chcąc w drobne się bawić, zakraglili 32 mk. na 50 mk.

Powstał krzyk u całej ludności żydowskiej. Radzi kahał, radzi ludność żydowska i reszta ludności, ponieważ podwyżka cen koszernem mięsie odbije się i na treman. Winno tu starostwo, że pozwoliło na podwyżkę. Winters p. Wiesenberg, że jako komisarz rządowy kahal, będąc sam uczciwym człowiekiem, daje kierować sobą zleń duchowi, jakim jest p. Schindler. Ludność całego miasta domaga się natychmiastowego zmniejszenia niemożliwego podatku. łaźnia jest zakładem użyteczności publicznej i płacić na nią mają ci, którzy płacić mogą.

Gdy po trzech tygodniach podjęto pracę na nowo, kierownictwo budowy w ten sposób wynagrodziło pracującym stracony czas, że obniżyło im płacę o 15 proc. bez wiedzy i aprobaty komisji cenikowej, spekulując w ten sposób na ogólnym bezrobociu. Od dłuższego już czasu groziło zastanowienie pracy z powodu braku różnych materiałów, gdyż co do cegły np., to kierownictwo nie sprowadza jej z powodu rzekomo wygórowanej ceny.

Skandaliczna gospodarka kierowników budo-

wy głównej poczty znalazła wreszcie swój ostateczny wyraz w tem, że 21 z. m. zastanowiono pracę wszelką na czas nieograniczony.

A może i tu sięgnęła oszczędna ręka p. Michalskiego?..

3 ruchu robotniczego.

§ GRUPA MONTERÓW I MECHANIKÓW, Kazimierzowska 15. W niedzielę, dnia 12. lutego, o godz. 11 przed południem odbędzie się walne zgromadzenie w lokalu ul. Kazimierzowska 15. Niechaj nikogo z Was nie brakuje!

Wydział.

§ CENTRALNY ODDZIAŁ SKÓRZANY W LWOWIE zawiadamia, że sekcja żydowskich szewców przy ul. Kazimierzowskiej 15 nie ma nje wspólnego z oddziałem centralnym.

§ BACZNOŚĆ ROBOT. SKÓRZ.! W niedzielę 12 bm. odbędzie się o godz. 10 przed poł. Rynek 8, ogólne zebranie. Jawcie się licznie!

§ SEKRETARYAT ROBOTNICZEGO KLUBU SPORTOWEGO mieści się obecnie w nowym lokalu przy ul. Ormiańskiej 1. 2, II p. i urzęduje w czwartki i soboty od godz. 6—7 wiecz. —4

§ ZEBRANIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW IGŁY, GRUPA 13., odbędzie się w niedzielę 12. lutego b. r. w lokalu Ormiańska 2, II p. z porządkiem dziennym. I. Zjazd 18. lutego w Krakowie. II. Wybór delegata. O liczny udział uprasza Zarząd. —3

§ BACZNOŚĆ TOWARZYSZE I TOWARZYSZKI Z „PRACY”. W niedzielę, dnia 12. b. m. o godz. 4. po południu, odbędzie się zebranie członków w sprawie bezrobocia. Towarzysze, Towarzyszki jawcie się licznie.

§ BACZNOŚĆ STOLARZE! Omiając Lwów z powodu bezrobocia.

Komunikaty.

× Z UNIwersytetu LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA. Z dniem 5 bm. została otwarta dla członków Uniw. Lud. wypożyczalnia książek, zaopatrzona w dzieła treści beletrystycznej i naukowej. Wpisy do biblioteki oraz wypożyczanie książek odbywa się codziennie od godz. 6—7 wieczorem w Sekretaryacie Uniw. Lud. przy ul. Bourlarda 5 (boczna Batorego).

POSIEDZENIE KOMITETU ściślejszego budowy pomnika Maryi Konopnickiej odbędzie się w Kole lit.-art. w niedzielę 12 bm. o godz. 11.

× POLSKIE TOW. FILOZOFICZNE. W sobotę 11 bm. odbędzie się o godzinie 8 wieczór w Seminarjum filozoficznym Uniwersytetu doroczne Walne Zgromadzenie Członków, pozem nastąpi 226 posiedzenie naukowe, na którym prof. dr. K. Twardowski wygłosi odczyt „O prawdzie formalnej”.

× BAL STUDENTÓW INŻYNIERYI POLITECHNIKI LWOWSKIEJ odbędzie się w czwartek 16 b. m. w salach Kasyna Miejskiego. Przedsprzedaż biletów odbywa się aż do dnia balu codziennie od godz. 4—6 po poł.

× RAUT Z TANCAMI odbędzie się 18 bm. w sali ratuszowej i salonach prezydenta miasta na dochód T-wa Wzaj. Pomocy urzędników i slug gminy miasta Lwowa.

× WIELKĄ NOC TANECZNĄ urządza grono funkcyjaryuszy Policji śledczej w sobotę dnia 18 lutego 1922 w sali Strzelnicy miejskiej przy ul. Kurkowej. Początek o godzinie 9 wieczorem.

Dlaczego wstrzymano budowę poczty?

Mimo że brak odpowiedniego pomieszczenia dla poczty i telegrafu, odbudowa gmachu głównej poczty we Lwowie nie postępuje naprzód.

W grudniu ub. roku zastanowiono część robot przy odbudowie tejże z powodu braku drzwi i okien, o które kierownictwo nie postarało się na czas.

Inserujcie w „Dzienniku Ludowym”.

PYSZNY CHLEB PRZEDWOJENNEJ DOBROCI

PIEKARNIA KRAKOWSKA

ADOLFA FINSTERA, ul. Lwowskich Dzieci 1. 23.

Obecnie piekarnia ta powraca do wypieku słynnego ongi w całości Lwowie **CHLEBA KRAKOWSKIEGO** w podłużnych bochenkach, o smaku w zupełności dorównującym smakowi tego chleba w czasie przed wojną. Znak specjalny wyciśnięty na każdym bochenku chleba krakowskiego „AFsK”.
WSZĘDZIE DO NABYCIA.

OGŁOSZENIA.

POSZUKIWANY majster rafinerijny, obeznany z wszystkimi metodami rafinacji olejów mineralnych, który jest równocześnie doświadczonym destylatorem. Oferenci muszą wykazać się dłuższą praktyką w rafinerji. Oferty pod „Jugostawia” do Administracji wydawnictwa.

FABRYKA PANTOFELI, PAPUCZY i KAMASZY ul. Krakowska 14 poleca i wykonuje także z własnego materiału (filcu, sukna, płótna i t. p.).

Do nabycia w Aptekach
 Zast.: **APTEKA SKLEPIŃSKIEGO**
 LWÓW, RYNEK
 (róg ul. Dominikańskiej)
 i w **MURTOWNIACH APTECZNYCH.**

Dr. ADAM PRÓCHNIK.
POLSKA
 a **WIELKA REWOLUCYA FRANCUSKA.**

Cena Mk. 100

Do nabycia w Administracji Dziennika Ludowego.

„KRYSTALINA”

Krem gelée do rąk
 poleca
JAN IHNATOWICZ, LWÓW
 wszędzie do nabycia.

W SEZON WIOSENNY wykonuje predko, gustownie kostiumy, płaszczki, suknie, ceny bardzo niskie.
JÓZEF FLICK, krawiec damski, **BLACHARSKA 20.**

DR. B. MÜHLBAUER, specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych **Stryj**, ul. Mickiewicza 22. 53-8

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej
 rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

TABLICE lane i malowane wykonuje najtaniej
 rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista **dr. FRISCH**, ulica **Walowa 11**, Wstrzykiwanie tylko przed południem.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
 Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 12-6.

Dr. ZOFIA WEPER eSknud. Szpitala powszechnego ordynuje w chorobach skórnych i wener. od 2-5-tej — kosmetyka lekarska **Janowska 26.**

Dr. BRILL Specjalista w chorob. skórnych i wener. b. sekund szpit powsz. b. starszy ordynat szpit. W. P. przyjmuje od 12-1 i od 3-5. plac **AKADEMICKI 4**, parter

Rafinowana mundanika obejmie posadę najchętniej w **Biurze Naftowem**.
 Zgłoszenia pod „Pedantka” poste-restante Gorlice

W chorobach skórnych i wenerycznych
Dr. LOLA FÜLLENBAUM sekundaryusz szpitala powszechnego ordynuje od 3-6 popołudniu **Żółkiewska 33.**

III. ZWYCZAJNE Walne Zgromadzenie

Spółdzielni kolejowców Pa-
 : rowozowni we Lwowie :

(przedtem Konsum rękodzielniczków)
 które odbędzie się w niedzielę dnia 5. marca 1922 r. o godzinie 2-giej popołudniu w sali Koła Związku Zawodowego, przy ulicy Grodeckiej 1. 69. — a w razie braku kompletu o godzinie 3 ciej popołudniu.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu z czynności za r. 1921.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i udzielenie Zarządowi absolutorium.
4. Rozdział zysku i remuneracyi.
5. Reorganizacya.
6. Zmiana statutu.
7. Wybór Rady Nadzorczej.
8. Wybór Zarządu.
9. Wnioski i interpelacye

Lwów: dnia 5. lutego 1922. **ZARZĄD.**

DRUKI i STAMPILIE wykonuje **DRUKARNIA i WYRÓB PIECZĘCI** **I. FRIEDMANA**, Lwów, ul. Sykstuska 4.

Ważne dla Konsumów!

Sprzedam 70 sweterów
 po bardzo niskich cenach.

Wiedomość od godz. 10-12 i od 4-7 w Administracji „Dziennika Ludowego”.

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych **Dr. A. NADEL** ordynuje od 12-1 i od 3-5 pop: **PLAC HALICKI 7 (NAD KAWIARNIĄ CENTRALNĄ)**

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. SCHWARZ** sekundaryusz szpitala powszechnego ordynuje ulica **Słowackiego 4.**

Akuszerka BONN udziela porad fachowych pod dyskretycją we Lwowie. ul. **Lyczakowska 1. 66 (róg Hausnera).**

KOCIOŁ PAROWY

120 m² powierzchni ogrzewanie 8 atm. kompletn., loco Wiedeń, 8,000.000 koron austr.

MOTOR ROPNY

„CLIMAX” 30-konny.

Tokarnie

pociągowe od 1 mtr. do 4 mtr. długie natychmiast ze składni — „TECHNIKA”, Lwów, **Lebartowicza 12.**

OGŁOSZENIE.

STOWARZYSZENIE MURARZY
 i t. d. we Lwowie przyjmie
nauczyciela muzyki
dętych instrumentów.

Oferowanie pisemne lub ustne proszę nad. sylać ul. **Cłowa 6** codziennie od 6-9 wiecz.

ZA ZARZĄD: **FLASZECKI ZYGMUNT.**

189-4

Walne Zgromadzenie

Związku Robotników Przemysłu Metalowego **ODDZIAŁ LWÓW**

odbędzie się w niedzielę dnia 12-go lutego 1922 r. o godzinie 10 przedpołudniem w własnym lokalu przy ul. **Ormiańskiej 31, 1. p.**

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z działalności Zarządu.
3. Sprawozdanie kasowe.
4. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi i wybór nowego Zarządu.
5. Sprawa bezrobocia
6. Wnioski i interpelacje.

W razie braku kompletu, zgromadzenie odbędzie się o godzinę później, bez względu na ilość członków.
GUTTERWILL JAN, przew. **RAPAK KAROL**, sekr

ALOJZY HÜBNER

Lwów, Rynek 38

poleca

ARTYKUŁY FARBOWE

- - I GOSPODARCZE - -